

Н.О. Шевченко,
старший викладач кафедри
музично-теоретичної та художньої підготовки
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ

Завдання реформування системи освіти в умовах глобалізації світових процесів, накреслені в Державній національній програмі «Освіта (Україна ХХІ століття)», потребують розв'язання низки питань, серед яких чільне місце займають питання виховання громадянина-патріота, формування його духовно-моральних цінностей та відродження української національної культури.

Згідно Концепції дошкільного виховання передбачається розвиток у дітей національної культури, яка є внеском у загальнолюдські надбання демократичності, гуманізму, совісті, честі, гідності, громадянськості; виховання на історичному минулому, яке генерує в них патріотизм та інтернаціоналізм. Тому важливим є питання формування національної культури майбутніх вихователів ДНЗ.

Провідною тенденцією формування національної культури стало засвоєння величезної національно-культурної спадщини, що є фундаментом будівництва сучасної української культури. В контекст сучасної української культури увійшли твори таких велетнів національної духовності, як М. Костомаров, П. Куліш, М. Максимович, М. Драгоманов, І. Огієнко, М. Грушевський, С. Єфремов, В. Винниченко, творчість великої плеяди митців українського відродження ХХ століття.

Формування національної культури людини з прадавніх часів до сьогодення залишається невід'ємною складовою педагогічної проблеми виховання, оскільки збереження та підтримання національної свідомості особистості здійснюється через міжпоколінні зв'язки, пронизані національними цінностями народу, які формувалися століттями в конкретних історичних, соціокультурних, природних, соціально-побутових умовах життєдіяльності народу.

Формування національної культури стосується постійного знаходження індивіда в певному національному середовищі, де

наявна система національних традицій, звичаїв, норм та оцінок виступає керуючим елементом мотивації поведінки індивіда, здійснює вплив на його міжособистісні відносини, вподобання, погляди на життєвий устрій. Засвоєні особистістю ці особливості формують її національну визначеність, національну належність. Національна належність являє собою сполучення об'єктивно-соціальної залежності особистості від спільноти і суб'єктивного відношення до неї, що становить соціально-психологічну сполучну ланку для індивіда до умов національного образу життя, культури, традицій, що відображається в особистісній структурі національних зв'язків, що виражаються в національній самосвідомості.

Національна культурна спадщина і пам'ять повертаються до нас і у відроджених із руїн і забуття історико-культурних пам'яток, зокрема таких всесвітньо відомих, як Михайлівський золотоверхий монастир, Успенський собор Києво-Печерської лаври, церква Богородиці Пирогощі на Подолі, Густинський монастир, Петропавлівський монастир у Глухові. Відновлюються численні скульптурні пам'ятки минулого, зводяться нові на честь видатних діячів нашої історії. У Києві – це пам'ятники княгині Ользі, Ярославу Мудрому, Петру Сагайдачному. Повертаються історичні назви селищам і місцевостям, вулицям, розпочато копітку роботу з повернення в Україну цінностей національної культури, що з різних причин опинилися за кордоном.

Успішна реалізація стратегічних напрямів дошкільної освіти та виховання, де велику роль відіграє розвиток ціннісної складової особистості дитини, забезпечується якісною професійною підготовкою майбутніх вихователів ДНЗ, сформованістю в них необхідних професійних компетентностей.

Отже, формування національної культури майбутніх вихователів ДНЗ має великий вплив на його професійно-кваліфікаційну характеристику. Це фахівець, до компетентностей якого належить загально-культурна, яка розуміється як здатність до розвитку культури особистості і суспільства в різних аспектах, що передбачає спроможність аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки й культури, знати рідну й іноземні мови, застосовувати навички мовлення та норм відповідної мовної культури.